

FIȘA MĂSURII Înființarea de activități nonagricole MN1 / DI 6A

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Ca urmare a priorității identificate prin chestionarea cetățenilor Microregiunii Hârtibaciu și în urma analizei diagnostic și a analizei SWOT, a reieșit ca este necesară sprijinirea înființării și dezvoltării de activități non-agricole, în special în ceea ce privește activitatea turistică și serviciile pentru populație și sprijinirea fermelor pentru diversificarea activităților în domeniul non-agricol.

În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din teritoriul GAL care creează sau dezvoltă activități non-agricole în zona GAL Microregiunea Hartibaciu.

Scopul sprijinului acordat prin această măsură este de a stimula mediul de afaceri din mediul rural, contribuind astfel la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale, precum și la dezvoltarea activităților non-agricole existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban, acordându-se prioritate sectoarelor de producție, meșteșugărești, serviciilor de agroturism și furnizarea de servicii.

De asemenea, sunt vizați fermierii sau membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile economice prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: „Obiectiv I - Favorizarea competitivității agriculturii”, „Obiectiv II - Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice” și „Obiectiv III - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă”, conform Reg. UE NR. 1305 / 2013, ART. 4

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Revitalizarea economiei și vieții sociale în teritoriul GAL Microregiunea Hârtibaciu.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, P5 - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliența la schimbările climatice în sectorul agricol, alimentar și silvic și P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare și mediu, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013):

Măsura MN1 va sprijini investiții ce vor avea în vedere ameliorarea sau protejarea factorilor de mediu prin: 1) Producerea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea activității proprii, ca parte integrantă a proiectului. 2) Activitățile de turism și agroturism sprijinite vor avea în vedere turismul responsabil care evită degradarea zonelor naturale sensibile și promovarea biodiversității.

Inovare: Diversificarea activităților economice în zona GAL MH zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

Protectia mediului: Măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor.

- totodată, sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Activitățile de turism și agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii din GAL MH.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura MN1 - "Înființarea de activități nonagricole" este complementară cu Măsura : MA1 „Dezvoltarea Exploatațiilor Agricole”, MA2 - „Instalarea tinerilor fermieri” și MA3 - Sprijin pentru micii fermieri”.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura MN1 - "Înființarea de activități nonagricole" este sinergică cu Măsurile : MA1 - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole" și MN2 - "Sprijin pentru activități nonagricole". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Priorității 6;**

Măsura MN1 mai este sinergică cu Măsurile: MA1 - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", MA2 - "Instalarea tinerilor fermieri" și MA3 - „Sprijinirea micilor fermieri” în contribuția la realizarea **Priorității 2;**

Măsura MN1 mai este sinergică cu Măsurile: MA1 - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", MN1 - "Sprijin pentru activități nonagricole", MP1 - "Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei " și MA4 - "Sprijin pentru cooperare în agricultură". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Priorității 3;**

Măsura MN1 este sinergică cu Măsurile MA1 - "Dezvoltarea exploatațiilor agricole", MN2 - "Sprijin pentru activități nonagricole " și MP1 - "Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei ". Aceste măsuri contribuie la realizarea **Priorității 5.**

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura MN1 răspunde nevoilor identificate la nivelul teritoriului GAL MH: 011. „Acces facil la instrumente financiare adecvate pentru fermieri, procesatori, a micilor antreprenori din zonele rurale”, 019. „Reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială”, 021. „Creșterea și diversificarea numărului de locuri de muncă în zonele rurale”. Valoarea adăugată a măsurii "Înființarea de activități nonagricole" este asigurată mai ales prin diversificarea activităților economice în zonele rurale și va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului GAL MH. Impactul măsurii: stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va crește gradul de atractivitate al zonelor rurale, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice, vor fi realizate cel puțin 4 locuri noi de muncă, ceea ce va contribui la creșterea calității vieții și la reducerea disparității urban-rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- Regulamentul UE nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis;
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare;
- Linii directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate;

Legislație Națională

- Ordonanța de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt:

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din teritoriul GAL MH;
- fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona GAL MH în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.
- Beneficiari direcți prioritari: fermieri ce au accesat măsurile MA1, MA2 și MA3 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.

Beneficiarii indirecti ai măsurii o reprezintă populația teritoriul GAL MH, întreprinderi locale, turiștii care vizitează zona, APL prin nivelul crescut al veniturilor din impozite și taxe.

5. Tip de sprijin

- Sume forfetare care nu depășesc limitele quantumului stabilite în PNDR pentru aceleași tipuri de operațiuni la care se aplică acest tip de sprijin.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.);

- Activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii și alte activități meșteșugărești recunoscute);
- Activități turistice (ex: servicii turistice și agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică); În cazul serviciilor turistice și agroturistice de cazare vor fi permise următoarele investiții: extinderi și reabilitări de construcții existente, reconfigurări și/sau modernizarea și dotarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților;
- Furnizarea de servicii sociale: construcții industriale, extinderi și reabilitări de construcții existente, reconfigurări și/sau modernizarea și dotarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, etc.);
- Fabricarea de peleți și brichete din biomasă

7. Condiții de eligibilitate

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;

Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin sub-măsură;

Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul GAL MH, iar activitatea va fi desfășurată în spațiul GAL MH;

Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data notificării de primire a sprijinului.

Alte angajamente

Înainte de depunerea celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 15% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

Este eligibil pentru finanțare solicitantul care propune realizarea de activități aferente unui cod CAEN înregistrat la Registrul Comerțului, autorizat/neautorizat în condițiile Legii nr. 359/2004, doar dacă până la momentul depunerii Cererii de Finanțare nu a desfășurat activitatea aferentă codului CAEN propus prin proiect.

Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate pe aria teritoriului GAL MH, iar activitatea propusă prin proiect va fi desfășurată pe aria teritoriului GAL MH.

Implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

Costuri eligibile specifice:

Toate cheltuielile propuse în Planul de afaceri, inclusiv capitalul de lucru, capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat, sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Sunt eligibile service-urile mobile numai dacă sunt parte a unei investiții noi de realizare a unui atelier de reparatii auto.

Achiziționarea de terenuri nu poate reprezenta un scop în sine, realizabil prin accesarea acestei măsuri, iar Suma publică nerambursabilă utilizată pentru achiziționarea terenului construit/neconstruit este acceptată în limita a 10% din valoarea sprijinului acordat.

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate numai în

scopul deservirii obiectivelor propuse prin proiect si numai in aria geografică descrisă în Planul de afaceri.

Cheltuieli neeligibile

În ariile naturale protejate nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate. NU sunt eligibile în cadrul service-urilor mobile autoutilitarele și autovehiculele de tip VAN.

Cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților Economice Naționale, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I la Tratat; Cheltuielile aferente domeniilor exceptate în conformitate cu prevederile Ordinului MADR nr. 1731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Nu vor fi eligibile construcțiile edificate in intregime cu functiuni de cazare turistica avand in vedere dimensiunea valorii constructiei si dotarile necesare functionarii si clasificarii obiectivului si cele aferente desfasurarii serviciilor pentru populatie (cu exceptia constructiilor industriale) raportata la sumele forfetare disponibile.

8. Criterii de selecție

Criteriile de selectie sunt:

- Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități non agricole
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, turism si agroturism, servicii pentru populația din spațiul GAL MH)
- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților turistice si agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/destinații ecoturistice/arii naturale protejate, care au fost stabilite în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național
- Principiul complementarității: sprijinirea cu prioritate a beneficiarilor ce au accesat măsurile MA1, MA2 și MA3 finanțate prin SDL GAL MH 2014 - 2020.
- Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de peste 15% din valoarea primei tranșe de plată.
- Principiul creării locurilor de munca
- Principiul prioritizării serviciilor turistice si agroturistice in zone in care infrastructura turistica similara investitiei propuse lipseste sau este deficitara.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși **200.000 de euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali.

Cuantumul sprijinului este de **45.485,01 45.000 de euro/proiect**.

Sprijinul pentru înființarea de activități nonagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% in cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși ~~44 de luni de la semnarea deciziei de finanțare~~ termenul de finalizare a proiectelor (inclusiv efectuarea ultimei plati)la data de 31.12.2023.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri ~~este de maximum 44 de luni si~~ (inclusiv efectuarea ultimei plati) se va realiza pana la 31.12.2023, include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii specifici domeniilor de intervenții atinse sunt:

2B - Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți - 4;

Cheltuială publică totală: 240.000 euro;

6A - Locuri de muncă create 5;

